

FREMTIDENS VOLLSMOSE

AFGRÆNSINGSRAPPORT FOR BYDELSPLAN VOLLSMOSE 2025

AFGRÆNSNINGSRAPPORT

ADRESSE COWI A/S

Parallelvej 2

2800 Kongens Lyngby

TLF +45 56 40 00 00

FAX +45 56 40 99 99

WWW cowi.dk

INDHOLD

1	Indledning	2
2	Forslag til bydelsplan	2
3	Proces for miljøvurdering af bydelsplan	5
3.1	Miljørapport	6
3.2	Afgrænsning	12
3.3	Metode	13
4	Sandsynlige væsentlige påvirkninger	13
4.1	Miljøfaktorer	13
4.2	Metode	25
4.3	Målsætninger	28
5	Afværgeforanstaltninger og overvågning	30

PROJEKTNR.

A258757

DOKUMENTNR.

-

VERSION

2.0

UDGIVELSESDATO

07.04.2025

BESKRIVELSE

Notat

UDARBEJDET

LHMU/AGKI

KONTROLLERET

JPKA/AGKI

GODKENDT

AGKI

1 Indledning

En bydel i Balance - Bydelsplan Vollsmose 2025 fastsætter rammerne for omdannelse af Vollsmose bydel. Bydelsplanen bygger videre på konkurrenceforslaget "Vollsmose Å" fra 2021. Samlet baserer byomdannelsen af Vollsmose sig på lovgivningen om parallelsamfund fra 2018.

Parallelt med bydelsplanen er der arbejdet på en vandhåndteringsplan for området. Vandhåndteringsplanen er et vigtigt grundlaget for udformningen af bydelsplanen. Vandhåndteringsplanen tegner et samlet billede af, hvordan overfladevand, kloakering, skybrud samt eksisterende søer og vandløb skal fungere og spille sammen fremadrettet.

Bydelsplan Vollsmose 2025, er udarbejdet af Fremtidens Vollsmose P/S, som er ejet af Odense Kommune, de almene boligselskaber i området (Civica og FAB) samt Ap Ejendomme (selskab ejet af AP Pension). Arealudviklingsselskabet skal stå for udviklingen af de nye selskabsarealer.

Arealudviklingsselskabet kan være omfattet af miljøvurderingslovens myndighedsbegreb, og udviklingsselskabet har derfor besluttet at gennemføre en frivillig miljøvurdering af bydelsplanen. Der udarbejdes derfor en miljørapport.

Forud for udarbejdelse af miljørapporten, skal der gennemføres en afgrænsning af miljøvurderingens omfang med henblik på at fastlægge miljørapportens indhold og detaljeringsgrad. Nærværende rapport omfatter forslag til afgrænsning af miljøemner, som skal indgå i miljørapporten. Efterfølgende høres berørte myndigheder om afgrænsningen.

2 Forslag til bydelsplan

Vollsmose er en bydel, der ligger i Vollsmose Sogn, 3 kilometer nordøst for Odense centrum langs Odense Å mod Odense Fjord. Transformationen af Vollsmose er pågående, og der er defineret et selskabsområde indeholdende selskabsarealer, der kan udvikles med ny bebyggelse. Selskabsområdet er udpeget, hvor eksisterende blokke fjernes samt i områder på kanten af det nuværende Vollsmose.

Området, som omfattes af bydelsplanen, er afgrænset svarende til selskabsområdet og fremgår af Figur 2-1.

Figur 2-1 Planområde (hvid stiple linje). Illustration COWI 2025.

Det langsigtede mål med bydelsplanen er at omdanne Vollsmose til en bydel, hvor det er trygt at bo, og attraktivt at besøge og færdes i. Vollsmose skal være en blandet og bæredygtig bydel med en andel af almene boliger, der inden 2030 er reduceret til maksimalt 40 %.

Bydelsplanen har til formål at skabe en omdannelse af Vollsmose med helheden for øje, med en gennemgribende forandret bydelsforståelse. Fra at være en bydel, der er defineret indenfor fire veje, og dermed også isoleret, skal Vollsmose være en del af Odense. Fortællingen om Odenses som en by af mange forskellige

bebyggelser, der er udviklet i et samspil med åens unikke forløb gennem byen træder tydeligere frem.

Bydelseplanen hviler på nye tydelige kvarterer, der som bystruktur kobles til en ny og forbedret infrastruktur gennem området. Kvartererne kobler sig naturligt til nabo-områderne. Dette kan lade sig gøre, fordi Vollsmose Allé nedlægges på en stor del af den nuværende strækning, og en mere decentral vej- og stistruktur skabes.

De nye kvarterer rummer de eksisterende boliger i området, som suppleres med fortætning med nye boliger. Kvartererne tilpasses, blandes og bygges i og ved de eksisterende boliger. Målet er at skabe en attraktiv blandet by og grundlæggende at bryde med de lange høje og ensartede lejlighedsbebyggelser i området. Både for at skabe bykvalitet – men også i meget høj grad for at skabe tryghed.

Åsumvej nedgraderes for at skabe bedre sammenhæng med boligområderne mod syd. Omkring Risingsvej og gennemgående letbane, bygade og promenade samles og fortættes kvartererne i bydelen. Bymæssige knudepunkter vil være omdrejningspunkter i det urbane rum med forskellige funktioner, mobilitet og et vitalt byliv.

I Fremtidens Vollsmose skabes der forbindelser fra øst til vest, fra det værdifulde landskab til ålandskabet. Med transformationen af den grønne struktur og de nye rekreative og bymæssige muligheder, forbindes kvartererne med et sammenhængende grønt rekreativt netværk af nye og eksisterende stier.

Grebet i bydelsplanen, som kaldes "Naturen ind i byen", er vist på Figur 2-2.

Figur 2-2 viser grebet 'naturen ind i byen' fra bydelsplanen for Vollsmose. Illustration Arkitema 2025.

Der er i bydelsplanen taget højde for den øvrige planlægning, der pågår i Vollsmose, herunder boligselskabernes helhedsplaner, letbanens etape 2,

nedgraderingen af Åsumvej og Vollsmose Allé. Planen tager også højde for de realiserede infrastrukturprojekter i Vollsmose.

3 Proces for miljøvurdering af bydelsplan

Arealudviklingsselskabet har besluttet at gennemføre en frivillig miljøvurdering efter Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (herefter miljøvurderingsloven). Det betyder, at der skal udarbejdes en miljørapport.

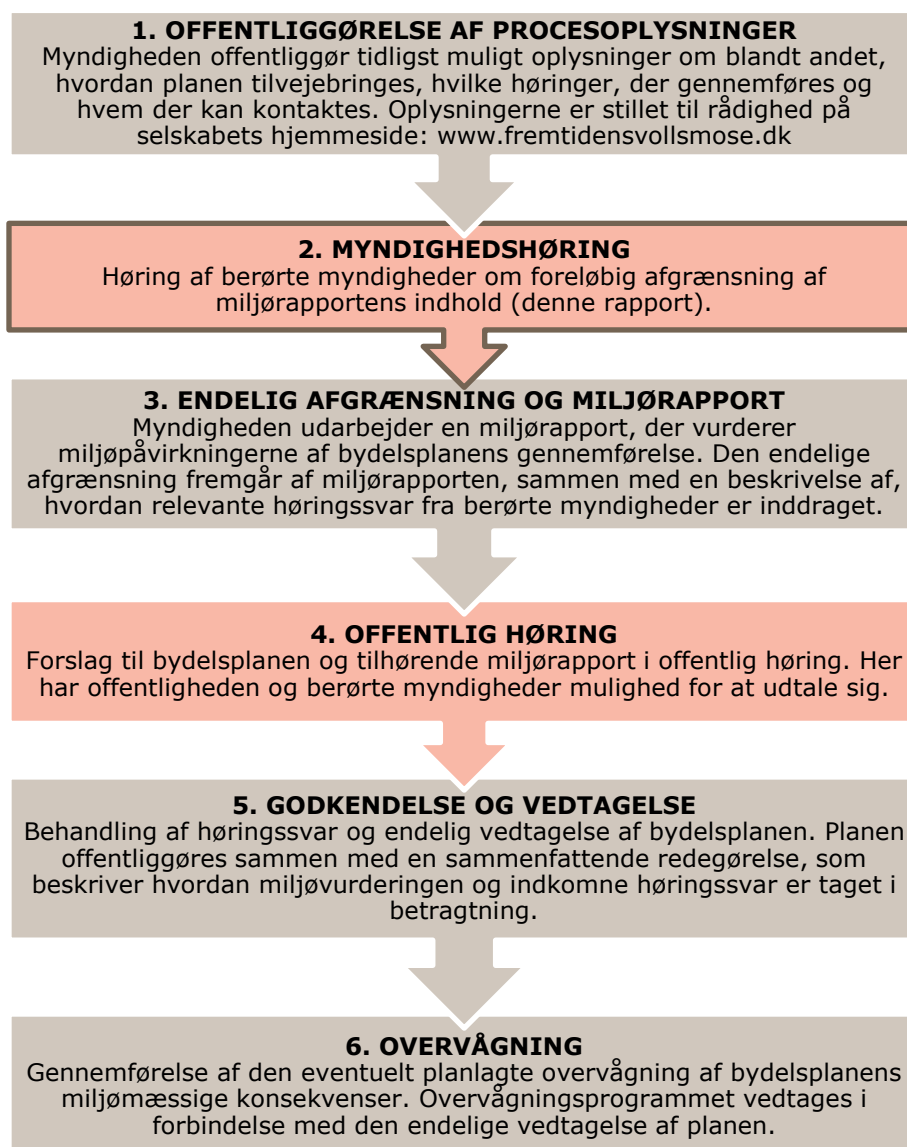
Forud for udarbejdelse af miljørapporten skal der gennemføres en afgrænsning af miljøvurderingens omfang, jf. miljøvurderingslovens § 11. Afgrænsningen har til formål at fastlægge miljørapportens indhold og detaljeringsgrad. Nærværende afgrænsningsrapport omfatter forslag til afgrænsning af miljøemner.

Afgrænsningen er foretaget på baggrund af en vurdering af bydelsplanens forventede miljøkonsekvenser. Efterfølgende høres berørte myndigheder om afgrænsningen.

Ved udarbejdelse af den frivillige miljøvurderingsproces bliver Udviklingsselskabet selv myndighed for miljøvurderingsprocessen. Det betyder, at Udviklingsselskabet skal udarbejde et udkast til en afgrænsning af miljøvurderingen af udviklingsplanen, samt forestå afholdelsen af en afgrænsningshøring blandt de berørte myndigheder.

Miljøvurderingsprocessen er illustreret i Figur 3-1:

- Myndighedsbehandling: Arealudviklingselskabet
- Høringsperiode
- Aktuel fase i miljøvurderingsprocessen

Figur 3-1 Grafisk oversigt over faserne i miljøvurderingsprocessen.

3.1 Miljørapport

Der skal udarbejdes en miljørapport for forslag til bydelsplanen, hvor planens sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet vurderes. Miljørapporten skal som minimum indeholde:

- › En overordnet beskrivelse af planen og sammenhængen til øvrige planer og programmer
- › En beskrivelse af de nuværende miljøforhold og en vurdering af udviklingen, hvis planen ikke vedtages

- › En beskrivelse af, hvordan der er taget hensyn til planens mulige påvirkning af beskyttede områder og relevante nationale og internationale miljømålsætninger
- › En beskrivelse af undersøgte alternativer og det valgte alternativ, planlagte afværgeforanstaltninger og manglende viden
- › En beskrivelse af eventuel overvågning af planens miljøpåvirkning.

Herudover skal miljørapporten indeholde en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på følgende faktorer:

- › Biologisk mangfoldighed samt fauna og flora
- › Natura 2000
- › Befolkningen og menneskers sundhed
- › Jordbund og jordarealer
- › Vand
- › Luft
- › Klimatiske faktorer
- › Materielle goder
- › Kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser
- › Arkitektonisk og arkæologisk arv
- › Landskab
- › Visuelle forhold
- › Større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker
- › Ressourceeffektivitet
- › Kumulative effekter

3.1.1 Miljøstatus

Gældende kommuneplanrammer

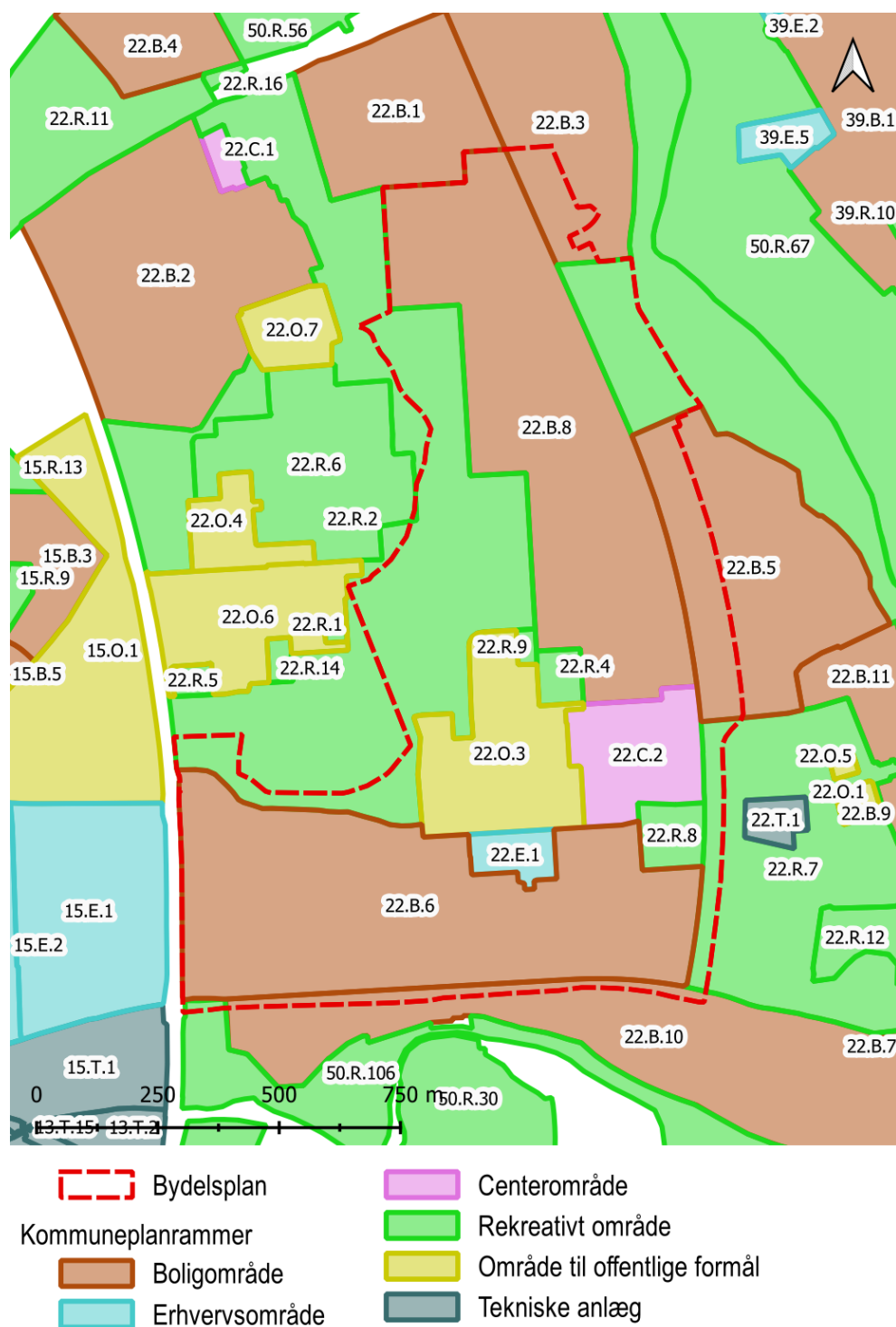
Bydelsplanen indhold er relevant for de kommuneplanrammer, der er angivet i Tabel 3-1. Kommuneplanrammernes udstrækning – og hvordan de er placeret i forhold til bydelsplanen, er vist i Figur 3-1.

Tabel 3-1 De 16 kommuneplanrammer, der berøres af planområdet. Odense Kommuneplan 2020-2032.

Rammenummer	Generel anvendelse	Specifik anvendelse
22.B.8	Boligområde	Boligområde.
22.R.2	Rekreativt område	Større rekreativt område.
22.R.4	Rekreativt område	Større rekreativt område, sports- og idrætsanlæg Område, der ønskes anvendt til boldbaner.
22.R.9	Rekreativt område	Større rekreativt område, sports- og idrætsanlæg.

22.O.3	Offentlige formål	Kontor- og serviceerhverv, sports- og idrætsanlæg, øvrige ferie- og fritidsformål, område til offentlige formål, uddannelsesinstitutioner.
22.C.2	Centerområde	Bydelscenter, butikker.
22.R.8	Rekreativt område	Kontor- og serviceerhverv, større rekreativt område, øvrige ferie- og fritidsformål, område til offentlige formål.

Figur 3-1

Kort over kommuneplanrammer i området som er relevante for bydelsplanen. Illustration COWI 2025.

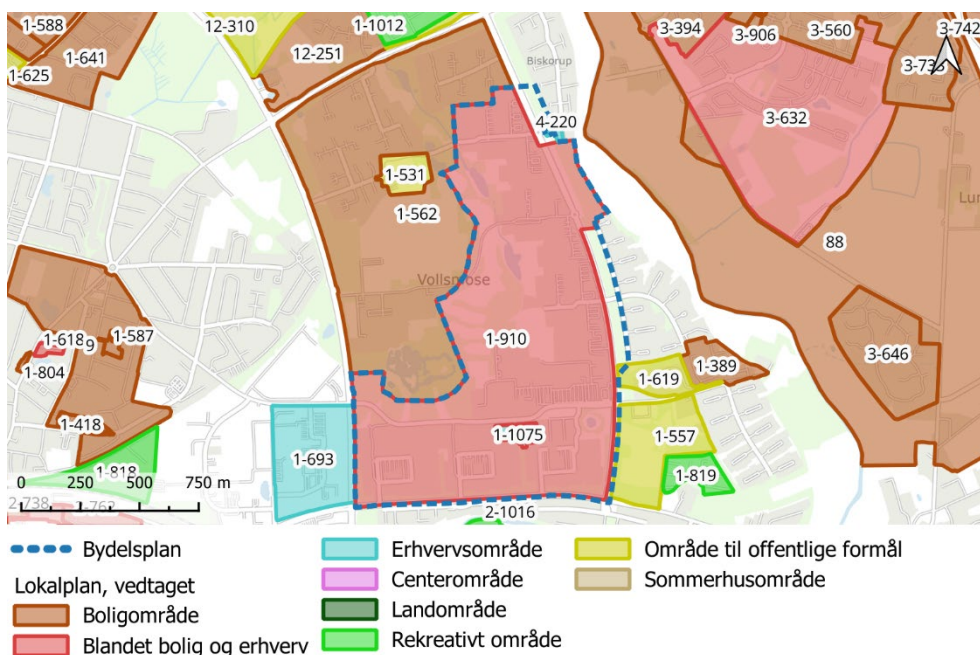
Gældende lokalplaner

Planområdet er omfattet af 3 de lokalplaner:

- › 1-910, Rammelokalplan for Vollsmose (miljøvurderet 2020). Generel anvendelse: Blandet bolig og erhverv
- › 1-863, Nye veje i Vollsmose (miljøvurderet 2018). Generel anvendelse: Teknisk anlæg
- › Tillæg 1 til 1-863, Tillæg 1 Nye veje i Vollsmose. Generel anvendelse: Teknisk anlæg

Rammelokalplan 1-910 for Vollsmose skal som led i transformationen af Vollsmose fastsætte en række principper for den fysiske udvikling af bydelen. Desuden skal rammelokalplanen give hjemmel til nedrivning af eksisterende bebyggelse samt indeholde en række bestemmelser for renovering og ombygning af eksisterende bebyggelser. Rammelokalplanen er ikke byggeretsgivende for ny bebyggelse. Der skal derfor efterfølgende udarbejdes byggeretsgivende lokalplaner inden opførelse af ny bebyggelse i området

Lokalplan 1-863 er udarbejdet for at give mulighed for etablering af nye veje i bydelen Vollsmose. Lokalplanen indeholder ingen muligheder for nybyggeri, men muliggør og regulerer udelukkende etablering af nye veje og tilhørende forhold såsom skråningsanlæg, belysning, beplantning og støj-dæmpende foranstaltninger. Planen er miljøvurderet i 2018.

Figur 3-2

Kort 1 over lokalplaner i området. Illustration COWI 2025.

Figur 3-3 Kort 2 over lokalplaner i området for tekniske anlæg. Illustration COWI 2024.

Andre planer

Vollsmose er et særligt udsat boligområde, og bydelen er især udfordret af høj arbejdsløshed, et lavt uddannelsesniveaue og en lav indkomst blandt beboerne. Gennem mange år har der derfor blandt boligorganisationerne og i Odense Kommune været fokus at skabe en positiv udvikling og løse problemerne i Vollsmose.

Derfor er der foretaget et stort arbejde og udarbejdet en række planer med fokus på udviklingen af Vollsmose, herunder bl.a.:

- > *Boligsocial helhedsplan 2021-2024.* (2020) BoligSocialt Hus – Vollsmose.
- > *Udviklingsplan, Fremtidens Vollsmose.* (2019) Civica, FAB og Odense Kommune.
- > *Byudviklings- og infrastrukturplanen Fremtidens Vollsmose.* (2015) Odense Byråd. (miljøvurderet 2018)
- > *Kvarterplan 5240, Vollsmose – fra boligområde til bydel.* (2013) Odense Byråd.

Boligsocial helhedsplan 2021-2024

Den boligsociale helhedsplan fra 2020 i Vollsmose har fokus på at øge børn og unges livschancer, at flere kommer i job og uddannelse, et styrket civilsamfund samt større tryghed i bydelen.

Udviklingsplan, Fremtidens Vollsmose (2019)

På baggrund af Folketingets ghettolovgivning er der krav om, at der udarbejdes en udviklingsplan for udsatte områder som Vollsmose. Odense Kommune og boligorganisationerne Civica og FAB (Fyns Almennyttige Boligselskab) har på den baggrund den 6. maj 2019 udgivet "Udviklingsplan, Fremtidens Vollsmose". Udviklingsplanen blev godkendt af Transport- og Boligministeriet i september 2019.

Udviklingsplanen beskriver de gennemgribende fysiske forandringer af området og indeholder tidsplaner for den påtænkte omdannelse af Vollsmose, milepæle og

finansiering samt overvejelser om genhusningen af beboere fra Vollsmose og sociale indsatser.

Hovedgrebene i udviklingsplanen for Fremtidens Vollsmose omfatter:

- › Nedrivning af ca. 1.000 almene boliger
- › Renovering af de øvrige almene boliger
- › Opførelse af 1.600 nye private boliger
- › Opførelse af nyt erhvervsbyggeri til private eller offentlige formål
- › Ny infrastruktur med et finmasket vejnet og stier

Det konkrete projekt for nedrivning af ca. 1.000 almene boliger er miljøvurderet, og der er udarbejdet en miljøkonsekvensrapport (Dansk Miljørådgivning A/S, 2020).

Udviklingsplanen konkretiseres delvist i rammelokalplan 1-910, der fastlægger en række principper for områdets udvikling. Herudover konkretiseres udviklingsplanen igennem en række fysiske helhedsplaner for renovering af almene boliger samt fremtidige byggeretsgivende lokalplaner.

Nærværende bydelsplan er en videreføring af den lovbestemte udviklingsplan (2019).

Byudviklings- og infrastrukturplanen Fremtidens Vollsmose (2015)

Byudviklings- og infrastrukturplanen Fremtidens Vollsmose for Vollsmose har til formål at åbne hele bydelen op med flere veje og stier, så der blev en bedre forbindelse til, fra og igennem bydelen. COWI har i 2018 udarbejdet en miljøkonsekvensvurdering af Byudviklings- og infrastrukturplanen Fremtidens Vollsmose – et helhedsorienteret infrastrukturprojekt i bydelen Vollsmose i Odense.

Kvarterplan 5240, Vollsmose – fra boligområde til bydel (2013)

Partnerskabet mellem Odense Kommune samt beboere og boligorganisationer i Vollsmose udarbejdede det fælles dialogoplæg til den fysiske udvikling af 'Fremtidens Vollsmose' i 2013.

3.2 Afgrænsning

Forud for miljørapporten afgrænses miljøvurderingens omfang og detaljeringsgraden fastlægges. I afgrænsningen tages der stilling til, hvorvidt og i hvilket omfang planen kan antages at medføre væsentlig indvirkning på en eller flere af de nævnte miljøfaktorer. I det omfang det vurderes, at en eller flere af de nævnte faktorer kan påvirkes væsentligt, vil dette blive nærmere belyst i miljørapporten.

Der findes ikke krav til indholdet eller metoden til afgrænsning af miljøvurderingsrapporten, og afgrænsningen er derfor udarbejdet ud fra kriterier, der erfaringsmæssigt vurderes at være relevante i miljøvurdering af planer, herunder en identifikation af:

- › De miljøpåvirkninger, som bliver en konsekvens - direkte eller indirekte - af planen.
- › De miljøpåvirkninger, som forventes at blive håndteret senere i den samlede proces.
- › De relevante miljømålsætninger (internationale/nationale/regionale), som skal inddrages i miljøvurderingen.

Vurderingskriterier knyttet til de identificerede miljøpåvirkninger, herunder typen af databehov og datatilgængelighed.

3.3 Metode

Ifølge miljøvurderingsloven skal en miljørapport indeholde de oplysninger, der med rimelighed kan forlanges med gængse miljøvurderingsmetoder og under hensyntagen til den aktuelle viden samt planens detaljeringsgrad og placering i planhierarkiet.

Miljøvurderingen foretages på et detaljeringsniveau, der afspejler detaljeringsniveauet i planen. Bydelsplanen er ikke en juridisk bindende plan men en strategisk plan. Miljøvurderingen tager afsæt i eksisterende viden.

4 Sandsynlige væsentlige påvirkninger

I det følgende gennemgås planens sandsynlige indvirkninger på de i miljøvurderingsloven anførte miljøfaktorer. Gennemgangen har som formål at identificere, om der er miljøfaktorer, som på nuværende vidensgrundlag kan udelukkes at ville blive påvirket væsentligt som følge af vedtagelsen af det nye plangrundlag.

4.1 Miljøfaktorer

4.1.1 Biologisk mangfoldighed, fauna og flora

Bilag IV-arter

Flagermus

WSP har i marts 2022 foretaget undersøgelser af fredskovsarealerne i Vollsmoseområdet bl.a. i forhold til fredskovsarealernes værdi som biotoper for flagermus (WSP, 2022). Der blev fundet en række træer, som på grund af deres strukturer, huller, revner osv. vurderes at kunne være egnede yngle- og eller opholdslokaliteter for flere arter af flagermus. Særligt enkelte træer havde så gode kvaliteter, at det må forventes, at der kan forekomme mindre yngleforekomster. På baggrund af dette udførte WSP i 2022 supplerende flagermusundersøgelser med lyttebokse i henholdsvis sommer- og efterårsperioden jf. Forvaltningsplan for flagermus (WSP, 2022).

Data fra de to lytteperioder viser, at der er fire primære fourageringsområder for flagermus i omegnen af planområdet. 1) Odense Ådal og engene omkring er med meget høj sandsynlighed vigtige fourageringssteder for flagermus. Det er meget sandsynligt, at flere af træerne benyttes som ynglelokalitet. 2) Området omkring de gamle mosematrikler i selve Vollsmose har ligeledes en egnet værdi som mulig fourageringslokalitet, og det er også her man ser de gennemsnitligt ældste træer. 3) Herudover er skovkanten ud mod ådalen og 4) det stykke skov, der grænser op mod ådalen mod øst udpeget som en del af de vigtigste fourageringsområder for flagermus i omegnen af planområdet jf. (WSP, 2022).

Det kan ikke udelukkes, at der findes bygninger i området, som er egnede raste- eller ynglesteder for flagermus. Bygninger bør derfor indgå i kortlægningen af flagermus.

Det er dog først når, der foreligger konkrete planforslag, i form af lokalplan eller kommuneplantillæg, at habitatdirektivets krav om flagermusundersøgelser træder i kraft. Det foreliggende grundlag, i form af flagermusundersøgelsen for WSP fra 2022, vil være grundlag for en vurdering af påvirkning af flagermus på baggrund af bydelsplanen.

Konklusion: *Flagermus indgår i miljørapporten.*

Padder

WSP har i 2022 besøgt alle vandhuller i Vollsmose-området med henblik på at klarlægge deres egnethed som ynglevandhuller (WSP, 2022). Fire vandhuller havde potentiale som ynglested for bilag IV-padderne: spidssnudet frø, springfrø og stor vandsalamander. Der blev i forbindelse med paddeundersøgelser i 2019 ikke fundet bilag IV-padder i nogen af vandhullerne i Vollsmose-området, men der blev fundet butsnudet frø og lille vandsalamander, som begge er fredede, men ikke beskyttet jf. habitatdirektivets bilag IV.

På baggrund af enten forslag til lokalplan eller kommuneplantillæg, bør der udarbejdes en naturkortlægningsrapport, som grundlag for en Miljøkonsekvensrapport. Naturkortlægningsrapporten tager udgangspunkt i at kigge efter padder i de potentielle vandhuller i foråret og sommer, og om der er risiko for påvirkninger af vandhullerne, som kan ændre deres funktionalitet som yngleområder. Sådanne undersøgelser bør udføres i året førend, der vurderes at kunne ske påvirkninger i og omkring vandhullerne.

Konklusion: *Padder indgår i miljørapporten.*

Øvrige bilag IV-arter

Det kan ikke udelukkes, at der findes andre bilag IV-arter i området. Der foretages derfor en indledende vurdering, på baggrund af desktop research, relevante databaser og rapporter samt tilgængelig erfaringsbaseret viden dels hos Odense Kommune og dels hos COWI, med henblik på at afdække sandsynligheden for andre bilag IV-arter i området.

Konklusion: *Øvrige bilag IV-arter indgår i miljørapporten.*

Andre fredede og rødlistede arter

Der blev i forbindelse med paddeundersøgelser i 2019 af vandhullerne i Vollsmose-området fundet butsnudet frø og lille vandsalamander, som begge er fredede (WSP, 2022). Herudover er der registreret flere fuglearter i og nær planområdet. En realisering af bydelsplanen kan medføre forstyrrelser af beskyttede arter og potentielt inddragelse af levesteder, hvormed påvirkningen vurderes nærmere. Vurderingen foretages som desktopresearch.

Konklusion: *Andre fredede og rødlistede arter indgår i miljørapporten.*

§ 3-beskyttet natur

Der er registreret flere § 3-beskyttede søer og moser indenfor planområdet og flere omkringliggende § 3-beskyttede naturtyper. Selvom det først er ved enten konkrete planforslag eller projekter i området, at der kan opstå et behov for en ansøgning om dispensation til naturbeskyttelsesloven, vil der være natur i området, som kan blive påvirket af bydelsplanens muligheder. Her er det særligt vandhåndteringsplanens aftryk i bydelsplanen som vurderes nærmere.

Konklusion:

§ 3-beskyttet natur indgår i miljørapporten.

Fredskov

Bydelsplanen omfatter en række fredskovspligtige arealer (skovloven § 12). En realisering af indholdet i bydelsplanen, både i form af lokalplaner og kommuneplantillæg og konkrete projekter, vil kræve en hel eller delvis ophævelse af fredskovspligten inden for de pågældende områder.

Myndighederne afklarer i 2025, om der kan gives tilladelse til bebyggelse på disse arealer. Bydelsplanen tager således ikke endelig stilling til, hvorvidt der kan/skal bygges på arealerne med fredskov, og der tages derfor forbehold for ændringer. Evt. udvikling af arealerne er planlagt til den sidste etape i omdannelsesprocessen. Evt. ændringer vil ikke have indflydelse på udvikling af de øvrige selskabsarealer.

En realisering af boliger i fredskovsarealerne vil dog stadig kræve, at fredskovspligten delvist ophæves. Fredskovspligten skal selvstændigt søges ophævet ved Miljøstyrelsen.

Konklusion:

Fredskov indgår i miljørapporten.

Bygge og beskyttelseslinjer

Skovbyggelinje

En realisering af bydelsplanen berører arealer, som ligger indenfor eksisterende skovbyggelinjer. En realisering af indholdet i bydelsplanen, vil kræve en dispensation til skovbyggelinjerne, som berører store dele af området. En dispensation, og vilkår herfor, kan indarbejdes i et lokalplanforslag.

Åbeskyttelseslinje

En mindre del af bydelsplanen berører udkanten af åbeskyttelseslinje afkastet af Odense Å. Ifølge naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, må der ikke placeres bebyggelse, campingvogne eller lignende eller foretages beplantning eller ændringer i terrænet inden for en afstand af 150 m fra registrerede vandløb (åbeskyttelseslinjen). Formålet med beskyttelseslinjen er at sikre åer som værdifulde landskabssementer og som spredningskorridorer og levesteder for plante- og dyreliv. En realisering af bydelsplanen vurderes potentielt at kunne påvirke formålet. Er en dispensation til åbeskyttelseslinjen nødvendig, og vilkår herfor, kan dette ligeledes indarbejdes i en lokalplan.

Konklusion:

Skovbyggelinje og åbeskyttelseslinje indgår i miljørapporten.

Beplantning og biodiversitet

SLA har i forbindelse med Vollsmoses udviklingsproces udarbejdet "Baseline for biodiversitet", der har til formål at skabe overblik over Vollsmoses eksisterende natur og naturværdier (SLA, 2024). Vollsmose har et unikt og meget stort naturareal. Områdets størrelse giver plads til mange forskellige levesteder og arter, og der er rig mulighed for indvandring af arter fra det omkringliggende landskab. Området indeholder i dag flere forskellige naturtyper varierende fra skov og græsland til søer og moser. Inden for hver af disse naturtyper findes der forskellige undertyper, som f.eks. lysåben og lukket skov. Den centrale mose i bydelen og skoven omkring er oprindelig natur. Det betyder, at naturarealerne har lang kontinuitet (gammel natur), der resulterer i højkvalitetsnaturområder med særlig bevaringsværdi. Der ses desuden flere gamle træer i området (SLA, 2024).

Bydelsplanen har "det grønne Vollsmose" som et af de otte hovedtemaer og fokuserer på at skabe et blå-grønt netværk. I de nye kvarterer vil bynatur mellem huse og i fællesarealer give et markant grønt præg. Forskellige naturtypologier med forskel i intensitet og pleje vil skabe variation mellem de bolignære udearealer og de mere ekstensive grønne kiler og parkområdet. Samlet vil det grønne netværk sikre passage for flora og fauna og øge artsrigdommen i de sammenhængende grønne områder. Bydelsplanens påvirkning af Vollsmoses biodiversitet og særligt beplantning vurderes derfor nærmere.

Konklusion: Beplantning og biodiversitet indgår i miljørapporten.

Økologiske forbindelser

Der er ikke udpeget økologiske forbindelser eller potentielle økologiske forbindelser i eller i direkte berøring med planområdet og forholdet behandles derfor ikke yderligere.

Konklusion: Økologiske forbindelser indgår ikke i miljørapporten.

4.1.2 Natura 2000

Planområdet grænser op til Natura 2000-område nr. 114, *Odense Å med Hågerup Å, Sallinge Å og Lindved Å*, der omfatter habitatområde H98. Herudover ligger planområdet ca. 430 m syd for Natura 2000-området nr. 110, *Odense Fjord*, der omfatter habitatområde H94 og fuglebeskyttelsesområde F75. En realisering af bydelsplanen medfører ændret vandhåndtering og potentielle forstyrrelser, som kan have betydning for naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget.

Som en del af miljøvurderingen vil der derfor blive foretaget en vurdering af, om planforslaget kan medføre en væsentlig påvirkning af naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området eller på anden måde skade områdets integritet. Natura 2000-vurderingen gennemføres i to skridt: en væsentlighedsvurdering og, om nødvendigt, en konsekvensvurdering. Hvis en væsentlig påvirkning ikke kan udelukkes i væsentlighedsvurderingen, udarbejdes der en Natura 2000-konsekvensvurdering for de arter og naturtyper, hvor der ikke kan udelukkes en væsentlig påvirkning.

Konklusion: Natura 2000-områder indgår i miljørapporten.

4.1.3 Befolkningen og menneskers sundhed

Trafik

Vollsmose er omkranset af fire store veje; Kertemindevej mod nord, Vollsmose Allé mod øst, Åsumvej mod syd og Ejbygade mod vest. Med transformationen af Vollsmose med den nye infrastruktur er der åbnet op for bydelen ved at skabe nye tværgående forbindelser gennem området. Store dele af Vollsmose Allé nedlægges, mens resten af Vollsmose Allé samt Åsumvej nedgraderes til to spor.

Som en del af de indledende undersøgelser, er der lavet modelkørsler af den fremtidige vejstruktur, som viser, at den understøtter et ændret trafikmønster i Vollsmose. Ved at afbryde Vollsmose Allé og føre en ny central gade fra nord til Risingvej i syd skabes en mere lokal og central bygade med hastighedsdæmpende tiltag og derved lavere hastigheder. Samtidig styrkes den interne sammenhæng i bydelen. Lokaltrafik skubbes ikke længere ud på Vollsmose Allé, men kan sive mellem kvartererne – fra syd til nord via den nye bygade og promande langs letbanen. De tværgående forbindelser til Ejbygade er de primære øst-vestgående forbindelser på det overordnede vejnet. Trafikken på disse og på de blivende dele af Vollsmose Allé i nord og syd vil blive i størrelsesordenen 2.000-4.500 biler pr døgn.

Bydelsplanen vil dermed medføre ændringer i trafikale mønstre og vejstrukturer i forhold til det, der allerede er planlagt i helhedsplanen og gældende planer. Der foretages en vurdering af påvirkningen af trafikafvikling og trafiksikkerhed.

Konklusion: Trafik indgår i miljørapporten.

Støj

Dele af planområdet er i Odense Kommuneplan udpeget som støjbelastet areal grundet trafikstøj fra Ejbygade, Risingvej og Vollsmose Alle. Større veje omkring Vollsmose og nye veje i området kan medføre støjbelastninger af eksisterende og nye følsomme arealanvendelser. Herudover vil en realisering af de nye byggemuligheder, som bydelsplanen fremfører, medføre støjende aktiviteter i en kommende anlægsfase. Støj vil vurderes på et overordnet niveau ud fra bydelsplanens detaljeringsgrad og eksisterende viden.

Konklusion: Støj indgår i miljørapporten.

Vibrationer

Nedrivning af eksisterende bygninger er en forudsætning for bydelsplanen for Vollsmose og kan medføre støj- og vibrationsgener, men da nedrivningerne er reguleret af anden planlægning, vurderes disse ikke nærmere her (se afsnit 4.1.8, nedrivninger). Ligeledes vurderes potentielle vibrationsgener fra øvrig planlægning, herunder letbanes etape 2 under kumulative effekter.

Bydelsplanen muliggør opførelse af ny bebyggelse, der kan medføre vibrationsgener, hvis der f.eks. er behov for vibrationstunge aktiviteter såsom ramning af pæle. En realisering af de nye byggemuligheder, som bydelsplanen fremfører, potentielt medføre bygningskadelige vibrationer eller komfortvibrationer i en kommende anlægsfase. Vibrationer vil vurderes på et overordnet niveau ud fra planens detaljeringsgrad og for så vidt angår de ændringer i det planlagte som påvirkes af en realisering af bydelsplanen.

Konklusion: *Vibrationer indgår i miljørapporten.*

Rekreative forhold

Odense Å er et af Danmarks mest unikke og største sammenhængende grønne og rekreative forløb i en bymæssig sammenhæng. Langs med Odense Å findes flere attraktioner, som er skattede udflugtsmål for byens borgere og turister Sejlture og fiskeri på åen samt Kulturbotanisk Have, Risings kirkegård, H.C. Andersen Skoven og den grønne natur- og landskabspark internt i Vollsmose med søer og mose, er grønne destinationer i Vollsmoses nærmiljø. Bydelsplanens realisering vil medføre, at de rekreative forhold ændres, både i forhold til de rekreative forbindelser, herunder stisystemer og cykelruter og de rekreative områder.

I Fremtidens Vollsmose vil et finmasket net af rekreative forbindelser binde bydelen sammen på kryds og tværs, og skabe gode forbindelser ind og ud af bydelen. Bydelsplanens indflydelse på de rekreative forhold vil blive vurderet nærmere.

Konklusion: *Rekreative forhold indgår i miljørapporten.*

Tryghed

I udviklingsplanen for Fremtidens Vollsmose fremgår det, at Odense er en by, der stadig rummer udsatte områder, hvoraf Vollsmose er det største af de udsatte områder. Vollsmose er en bydel med store udfordringer, og der er derfor ambitioner i bydelsplanen om at skabe et attraktivt byområde med en høj grad af tryghed. Det afspejles også i, at tryghed er et af de otte hovedtemaer i bydelsplanen. En realisering af bydelsplanen afstedkommer ændringer i vejstrukturer og byrum, hvor der bl.a. er fokus på at skabe mere tryghed. Påvirkningen af tryghed/utryghed som følge af bydelsplanens elementer vurderes derfor nærmere.

Konklusion: *Tryghed indgår i miljørapporten.*

4.1.4 Jordbund og jordarealer

Jordforurening

Indenfor planområdet ligger et større areal kortlagt med V2 jordforurening (lokalitetsnr. 461-00055). Planområdet er desuden omfattet af et mindre V1 kortlagt areal (lokalitetsnr. 461-80043) og et mindre V2 kortlagt areal (lokalitetsnr. 461-00214). Hele planområdet er omfattet af områdeklassificering med krav om analyser. Bydelsplanen fremsætter en række tiltag, der indebærer jordhåndtering, og det skal derved vurderes, om planforslaget afstedkommer en påvirkning af jordforhold ved håndtering af forurenede jord.

Der foretages vurdering af påvirkningen på baggrund af en beskrivelse af typen og omfang af jordforureningen. Der tages udgangspunkt i eksisterende viden, krav til håndtering af jord og gældende regler beskrives.

Konklusion: *Jordforurening indgår i miljørapporten.*

Terrænregulering

En realisering af bydelsplanen og supplerende vandhåndteringsplan vil medføre en række terrænændringer. Den forventede jordhåndtering belyses nærmere i afsnit

om jordforurening. En potentiel visuel påvirkning vurderes i afsnit om landskab og visuelle forhold, mens potentielle påvirkninger af overfladevand vurderes i afsnit om vand og overfladevand.

Konklusion: Terrænregulering indgår som en del af andre miljømærker.

4.1.5 Vand

Grundvand

Planområdet ligger ikke indenfor område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) men grænser op til et område med drikkevandsinteresser (OD). Herudover er planområdet omfattet af dybe grundvandsforekomster, der er målsat jf. Vandområdeplan 2021-2027, hvorfor kravene herfor skal efterleves.

Plangrundlaget er ikke af en karakter, der kan medføre væsentlige påvirkninger af grundvand, da bydelsplanen ikke muliggør grundvandstruende aktiviteter eller behov for permanente grundvandssænkninger. Forurenet jord vil håndteres efter gældende regler, hvormed der vurderes at være begrænset risiko for mobilisering af forurenede stoffer til grundvandet. Der udarbejdes en vandhåndteringsplan for håndtering af overfladevand.

Planen vurderes derfor ikke at medføre en påvirkning af grundvandsforekomstens kvantitative tilstand eller hindre målopfyldelse om god kvantitativ tilstand. Ligeledes vurderes der ikke at være en påvirkning af grundvandets kemiske tilstand.

Konklusion: Grundvand indgår ikke i miljørapporten.

Overfladevand

Overfladevand

Der er flere overfladevandforekomster i eller nær planområdet, herunder vandløb og søer. Søerne er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og behandles i afsnit om biologisk mangfoldighed. Under eksisterende forhold løber en stor del af regnvandet fra planområdet til Vollsrose renden, hvor det udledes til søer/vandløb og dernæst strømmer til Odense Å og udløber i Odense Fjord. Den sydlige del af planområdet afvander til et nedsunket regnvandsbassin og udløber i Odense Å. Granparken og Lærkeparken, der ligger i den sydlige del af planområdet, er separatkloakeret (spildevand og overfladevand løber i hver sin ledning), mens resten af boligkvartererne kun er spildevandskloakeret.

Vandhåndteringsplan

I Fremtidens Vollsrose vil regnvand blive betragtet som en ressource og et omdrejningspunkt i udviklingen af nye områder. Som grundlag for bydelsplanen er der udarbejdet en vandhåndteringsplan. Vandhåndteringsplanen er i skrivende stund stadig under udarbejdelse. Den forventes færdig ultimo 2024. Denne plan tegner et samlet billede af, hvordan overfladevand, kloakering, skybrud samt eksisterende søer og vandløb fungerer og spiller sammen. Vandhåndteringsplanen er udarbejdet i forlængelse af tillæg nr. 21 til Odense Kommunes Spildevandsplan 2011-2022. Der er gennemført en miljøscreening af spildevandstillægget. Det blev vurderet, at de ændringer der kan realiseres som følge af tillægget, ikke ville få en væsentlig indvirkning på miljøet.

Vandområdeplan Odense Å og Odense Fjord er målsat jf. Vandområdeplan 2021-2027, hvorfor kravene herfor skal efterleves. Der er ingen målsatte overfladevandforekomster indenfor planområdet. Vandområdeplanerne er udmøntet igennem vandplanlægningsloven¹, hvor formålet er, at danske vandområder skal opnå god økologisk og kemisk tilstand. Overfladevand og generel håndtering af vand vurderes nærmere i miljøvurderingen for at belyse eventuelle påvirkninger af vandområdets målopfyldelse.

Konklusion: Overfladevand indgår i miljørapporten.

4.1.6 Luft

En realisering af bydelsplanen vil muliggøre nye boligkvarterer, vejstrukturer mm., og dermed ikke aktiviteter forbundet med væsentlige luftforurenende emissioner. En gennemførelse af bydelsplanen afstedkommer, at store dele af Vollsmose Allé nedlægges og resten nedgraderes, og der tages højde for den øvrige planlægning med letbanens etape 2 gennem området, som potentielt medfører mindre trafik i området. Trafikale ændringer, herunder forskydning i privatbilisme og influensvejnettet samt en passagertilvækst i kollektiv trafik, kan have betydning for luftkvaliteten. Forskydningen i trafikken fra privatbilisme til kollektiv transport, vil dog erfaringsmæssigt kun medføre mindre ændringer, som ikke forventes at afstedkomme en væsentlig påvirkning af luftkvaliteten. Samtidig pågår der på tværs af transportformer et skift mod drivmidler, som eliminerer eller kraftigt reducerer den lokale emission af sundhedsskadelige gasser. En væsentlig påvirkning af luftkvaliteten vurderes derfor ikke sandsynlig.

Konklusion: Luft indgår ikke i miljørapporten.

4.1.7 Klimatiske faktorer

Drivhusgasudledninger

Bydelsplanen muliggør opførelse af ny bebyggelse og nye vejstrukturer, hvor både materiale- og råstofforbrug samt anlægsarbejde, transport m.m. vil afstedkomme udledning af drivhusgasser (CO₂-ækvivalenter). Klimaet er allerede sårbart, og påvirkningen vurderes derfor nærmere.

Nedrivning af eksisterende bygninger er en forudsætning for bydelsplanen for Vollsmose og kan medføre udledning af drivhusgasser i forbindelse med brug af nedrivningsmaskiner, men da nedrivningerne er reguleret af anden planlægning², vurderes disse ikke nærmere her (se afsnit 4.1.8, nedrivninger). Nedrivningen belyses under kumulative forhold.

Konklusion: Drivhusgasudledninger indgår i miljørapporten.

Oversvømmelsesrisiko

Store dele af planområdet er i Odense Kommuneplan udpeget som område med risiko for oversvømmelser. Moseområdet i Vollsmose er ligeledes udpeget som

---

¹ Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 126 af 26/01/2017 af lov om vandplanlægning.

² Lokalplan nr. 1-910

lavbundsareal. Som grundlag for bydelsplanen er der udarbejdet en vandhåndteringsplan. Denne plan tegner et samlet billede af, hvordan overfladevand, kloakering, skybrud samt eksisterende søer og vandløb fungerer og spiller sammen. Da vandhåndteringsplanens er retningsgivende for indholdet af bydelsplanen, skal den derfor vurderes nærmere i miljørapporten.

Konklusion: Oversvømmelsesrisiko indgår i miljørapporten.

Mikroklima

Opførelse af ny bebyggelse kan medvirke til at øge varme-ø-effekten³ i Vollsmose. Effekten afhænger af valg af overflader og materialer på bygninger samt omfanget af grønne områder, træer mm. og vindforholdene i området. Der foretages en vurdering på et overordnet niveau på baggrund af en sammenligning af de eksisterende og fremtidige forhold.

Konklusion: Mikroklima, i form af varme-ø-effekten, indgår i miljørapporten.

4.1.8 Materielle goder

Materielle goder omfatter 'fysiske goder' og kan også omfatte bredere betragtninger som samfundsmæssige eller lokalsamfundsmæssige forhold. Det vil sige grundlaget for et områdes sociale struktur og erhvervsliv.

Nedrivning

I forlængelse af Udviklingsplan – Fremtidens Vollsmose⁴ og rammelokalplan 1-910 er en række bygninger i Vollsmose allerede nedrevet. I realiseringen af udviklingsplanen og rammelokalplanen vil der stadig være en række bygninger og anlæg som nedrives. Nedrivningerne er en forudsætning for bydelsplanen for Vollsmose. Bydelsplanen for Vollsmose udarbejdes således efter og imens allerede planlagte nedrivninger pågår. Da nedrivningerne er reguleret af anden planlægning, vurderes disse ikke nærmere her men under kumulative forhold.

Konklusion: Nedrivning vurderes ikke i miljørapporten som miljøemne, men under kumulative forhold da det ikke reguleres af bydelsplanen.

Ny bebyggelse

Bydelsplanen muliggør opførelse af ny bebyggelse med en karakter af "in-fill" mellem eksisterende bebyggelse. Den nye bebyggelse vil have fokus på både at skabe gode naboskaber med attraktive gårdumsmiljøer, mens bebyggelse langs gaden samtidig vil orientere sig mod og have adgang fra denne. Bydelsplanen fremfører, at der skal være et særligt fokus på at skabe velfungerende kantzoner som private terrasser, semi-private arealer omkring opgangsdøre, ved café, restaurant, dagligvarebutik, erhverv og lign. Bydelsplanen kan derved bidrage positivt til områdets materielle goder.

---

³ Varme-ø-effekten forekommer, da bygninger og andre faste belægnings har en høj varmelagringssevne sammenlignet med vegetationsdækkede overflader såsom grønne områder.

⁴ Social- og Boligstyrelsen udviklingsplan fra 2019 kan findes på sbst.dk.

Konklusion: *Ny bebyggelse, som materielt gode, vurderes nærmere i bydelsplanen.*

Infrastruktur, letbane

Odense Letbanes Etape 2 består af to forgreningslinjer til etape 1, hvoraf den nordøstlige gren går fra krydset Ørbækvej/Nyborgvej ned ad Ejbygade og gennem Vollsmose til Seden. Gennem alle kvarterer, som bydelsplanen muliggør, kører letbanen med seks stop i Vollsmose. Der er ikke truffet endelig beslutning om etape 2.

Letbanen, og letbanens linjeføring, reguleres af anden planlægning, og vurderes derfor ikke som miljøemne, men beskrives under kumulative forhold.

Konklusion: *Letbanen indgår ikke i miljørapporten.*

Infrastruktur, ændret vejføring

Bydelsplanen tager udgangspunkt i "Fremtidens Vollsmose – Byudviklings- og Infrastrukturplan" og bygger videre på de hovedgreb, som allerede er fremsat. I byudvikling- og infrastrukturplanen nedlægges store dele af Vollsmose Allé, mens resten af Vollsmose Allé samt Åsumvej nedgraderes til to spor. Gennem Vollsmose etableres i stedet et promenadeforløb og en ny bygade langs letbanen.

Med bydelsplanens gennemførelse bliver der tilført yderligere lag af veje, byrum og nye byggemuligheder, der fletter eksisterende og nyt sammen, så der opstår den ønskede blandede bydel.

Konklusion: *Infrastruktur, ændret vejføring indgår i miljørapporten.*

4.1.9 Kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser

Planområdet er ikke omfattet af kirkebyggelinjer. Nærmeste kirkebyggelinje er registreret ca. 950 m nord for planområdet, der afkastes af Seden Kirke. Det vurderes, at bydelsplanen ikke vil påvirke kirker og deres omgivelser væsentligt i forhold til nuværende forhold, da området mellem kirkerne og Vollsmose allerede er bebygget.

Konklusion: *Kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser indgår ikke i miljørapporten.*

4.1.10 Arkitektonisk og arkæologisk kulturarv

Planområdet berører ikke beskyttede sten- og jorddiger, kulturarvsarealer, fredede fortidsminder, værdifulde kulturmiljøer eller kulturhistoriske bevaringsværdier, og bydelsplanen vurderes ikke at være af en karakter som kan påvirke disse. Miljøemnerne vurderes derfor ikke nærmere.

Arkæologiske fund

Der er ikke registreret fund af fredede fortidsminder inden for planområdet jf. Slots- og Kulturstyrelsens database "Fund og fortidsminder", og der forekommer ikke anden registrering af kulturarvsarealer. Det fremgår af databasen, at der er fund af et ikke fredet fortidsminde: Grube fra nyere tid (dateret 1661-2019 e.Kr.) ved Gilledstedvej (sted- og lokalitetsnr. 080407-351). Gruben blev fundet ved en arkæologisk

forundersøgelse i 2018, der blev gennemført forud for, at der blev lavet nye sideveje i området.

Det vurderes, at bydelsplanen ikke vil have en væsentlig påvirkning af arkæologiske fund, da der ikke er kulturarvsarealer eller fredede fund i området, og da de bebyggede områder i forvejen er præget af tidligere jordarbejder. Desuden skal arbejdet standes, hvis der i forbindelse med jordarbejder findes spor af fortidsminder (jf. museumslovens § 27, stk. 2).

Konklusion: Arkæologiske fund indgår ikke i miljørapporten.

Bevaringsværdig og fredet bebyggelse

Planområdet omfatter ikke fredede eller registrerede bevaringsværdige bygninger, og bydelsplanen vurderes ikke at være af en karakter som kan påvirke disse. Miljøemnerne vurderes derfor ikke nærmere.

Konklusion: Bevaringsværdige og fredede bygninger indgår ikke i miljørapporten.

4.1.11 Landskab og visuelle forhold

Landskab

Landskabet ved Vollsmose er skabt under og efter den sidste istid og er karakteriseret af småbakked landskab med lavninger af søer og moser. Vollsmose er desuden omgivet af markante landskabelige træk med ådalen og skovområderne. Dele af planområdet er i Odense Kommuneplan udpeget som større sammenhængende landskaber. Nord for planområdet er arealer udpeget som særlige kystlandskaber, hvor udsigten til vandet og kystlinjens oplevelsesværdi bevares. Desuden er den nordlige del af planområdet er beliggende indenfor kystnærhedszonen. Planområdet grænser ligeledes op til det fredede område Odense Ådal (reg.nr. 0795403).

En realisering af bydelsplanen vil påvirke landskabet og de visuelle forhold i området, da nye byrum og grønne forbindelser samt terrænreguleringer muliggøres. På baggrund af et antal visualiseringer i bydelsplanen foretages en beskrivelse og vurdering af de visuelle påvirkninger fra det omdannede område.

Konklusion: Landskab indgår i miljørapporten

Indbliksgener

Bydelsplanens realisering afstedkommer nedrivning og opførelse af ny bebyggelse. Den nye bebyggelse vil bestå af lav bebyggelse imellem eksisterende høje bygninger. Det kan ikke udelukkes, at der kan være indbliksgener til de nye bygninger fra de eksisterende boliger, eller fra nye til eksisterende boliger

Konklusion: Visuelle forhold, i form af indbliksgener indgår i miljørapporten.

4.1.12 Større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker

Der findes ingen fast definition af større ulykker og katastrofer. Større ulykker og katastrofer er dog kendetegnet ved, at konsekvenserne er betydelige i størrelse,

varighed mv. Konsekvenserne kan oftest ikke håndteres på lokalt niveau og kræver involvering af statslige aktører.

Den nærmeste risikovirksomhed til planområdet er Royal Unibrew, Albani Bryggerierne, som ligger ca. 1,8 km sydvest for planområdet. Der er ikke kendte risici for naturskabte katastrofer i planområdet. Oversvømmelsesrisiko vurderes under afsnit om klima. Det vurderes, at en vedtagelse af bydelsplanen ikke vil øge risikoen for større menneske- og naturskabe katastroferisici og ulykker samt at planen ikke er sårbar over for disse.

Konklusion: Større menneske- og naturskabe katastroferisici og ulykker indgår ikke i miljørapporten.

4.1.13 Ressourceeffektivitet

Det vurderes, at der som følge af bydelsplanen vil skulle anvendes byggematerialer til opførelse af nye bygninger samt blive produceret byggeaffald. Bydelsplanen fremsætter, at bydelen skal DGNB-certificeres. Byggeriets forventede omfang og typer af materialer vil blive belyst og vurderet i forhold til adgangen til disse ressourcer. Nedrivningen af eksisterende bygninger vil blive vurderet under kumulative forhold.

Konklusion: Ressourceeffektivitet indgår i miljørapporten.

4.1.14 Kumulative effekter

Nedrivning

Der er i bydelsplanen taget højde for den øvrige planlægning, der pågår i Vollsmose, herunder boligselskabernes helhedsplaner, letbanens etape 2, nedgraderingen af Åsumvej og Vollsmose Allé samt det omfattende infrastrukturprojekt internt i Vollsmose.

I forlængelse af Udviklingsplan – Fremtidens Vollsmose og rammelokalplan 1-910 er den række bygninger i Vollsmose nedrevet. I realiseringen af udviklingsplanen og rammelokalplanen vil der stadig være en række bygninger og anlæg som nedrives.

Nedrivningerne er en forudsætning for bydelsplanen for Vollsmose. Bydelsplanen for Vollsmose udarbejdes således efter og imens allerede planlagte nedrivninger pågår. Eventuelle kumulative effekter i forbindelse med dette belyses nærmere.

Letbane

Letbanens første etape er realiseret i Odense. Letbanens etape to kan forbinde Vollsmose med Odense, men det er i skrivende stund ikke fuldstændigt konkretiseret. En realisering af Letbanens etape 2 reguleres ikke af bydelsplanen, men vil kunne påvirke planens indhold. Ændring af letbanens tracé beskrives på det foreliggende grundlag og vurderes derfor under kumulative forhold.

Andre planer

En realisering af bydelsplanen vil kræve en konkret planlægning. Det beskrives derfor hvilken lovgivning og hvilke planlægningsmæssige redskaber, som vil regulere den konkrete planlægning for en realisering af bydelsplanens indhold.

Konklusion:

Kumulative effekter, indgår i miljørapporten.

4.2 Metode

De sandsynlige væsentlige miljøpåvirkninger vil blive beskrevet og vurderet i miljørapporten ved at karakterisere en miljøpåvirkning i tekst. I det omfang det er muligt, vil illustrationer, kort, m.v. også blive inddraget i beskrivelsen af indvirkninger på miljøet.

Miljøpåvirkningerne vil blive beskrevet med udgangspunkt i planens påvirkninger af hver af de identificerede miljøfaktorer. Der kan desuden være miljøpåvirkninger, som vil påvirke flere miljøfaktorer.

I Tabel 4-1 er der oplyst en række kriterier og indikatorer til brug for vurderingen af de sandsynlige væsentlige miljøpåvirkninger, der er identificeret i afsnit 4.1. Det gør sig gældende for alle emner, at der tages afsæt i tilgængeligt materiale og eksisterende viden.

Følgende miljøfaktorer vurderes ikke i miljørapporten:

- › Biologisk mangfoldighed, fauna og flora: økologiske forbindelser
- › Befolkningen og menneskers sundhed: vibrationer
- › Vand: grundvand
- › Luft
- › Kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser
- › Arkitektonisk og arkæologisk kulturarv
- › Større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker
- › Ressourceeffektivitet

Tabel 4-1 *Miljøfaktor, planelement, mulig påvirkning samt metode.*

Miljø- faktor	Planelement	Mulig påvirkning	Metode
Biologisk mangfoldighed, fauna og flora			
Bilag IV-arter	<ul style="list-style-type: none"> › Arealinddragelse › Ny bebyggelse 	Inddragelse af levesteder og forstyrrelser for: <ul style="list-style-type: none"> › Flagermus › Padder › Øvrige bilag IV-arter › Andre fredede og rødlistede arter 	Vurdering pba. databaser og feltundersøgelser i 2022
§ 3-beskyttede naturtyper	<ul style="list-style-type: none"> › Vandhåndteringsplan / terrænregulering 	<ul style="list-style-type: none"> › Potentiel tilstandsændring 	Vurdering pba. tidligere feltundersøgelser

Fredskov	› Arealinddragelse	› Ophævelse af fredskovspligten	Vurdering pba. feltundersøgelse af fredskovsarealer i 2022
Skovbyggelinje og åbesskyttelseslinje	› Ny bebyggelse mm.	› Dispensation til skovbyggelinje og åbesskyttelseslinje.	Vurdering ud fra sammenligning af eksisterende og fremtidige forhold
Beplantning og biodiversitet	› Nye grønne forbindelser › Arealinddragelse	› Potentielt øget biodiversitet.	Vurdering pba. "Baseline for biodiversitet. Vollsrose" (eksisterende undersøgelser)
Natura 2000	› Ny bebyggelse og infrastruktur › Vandhåndteringsplan	› Forstyrrelser › Ændret vandhåndtering	Overordnet natura 2000-væsentlighedsvurdering på baggrund af eksisterende undersøgelser
Befolkningen og menneskers sundhed			
Trafik	› Ny vejføring	› Afvikling og sikkerhed	Kvalitativ vurdering pba. forventet trafikafvikling
Støj	› Ny bebyggelse og vejføring samt arealanvendelse	› Støjgener	Kvalitativ vurdering som identificerer mulige støjkonflikter.
Vibrationer	› Ny bebyggelse	› Vibrationsgener	Kvalitativ vurdering pba. afstande og erfaringer fra lignende aktiviteter
Rekreative forhold	› Nye forbindelser og grønne områder	› Ændrede rekreative forhold	Vurdering ud fra sammenligning af eksisterende og fremtidige forhold
Tryghed	› Ændrede byrum	› Tryghedsfølelse	Vurdering ud fra sammenligning af eksisterende og fremtidige forhold
Jord			
Jordforurening	› Jordhåndtering	› Håndtering af forurennet jord › Terrænregulering	Vurdering pba. Eksisterende viden om typen og omfang af jordforureningen. Krav til håndtering af jord og gældende regler beskrives
Vand			
Overfladevand	› Vandhåndteringsplan	› Ændring af vandhåndtering og potentiel påvirkning af overfladevandforekomster	Vurdering pba. vandhåndtering og påvirkning af mål-satte vandområder
Klima			

Drivhusgasser	<ul style="list-style-type: none"> › Ny bebyggelse og vejføring 	<ul style="list-style-type: none"> › Udledning af drivhusgasser 	Vurdering pba. forventet materialeforbrug og transport
Oversvømmelsesrisiko	<ul style="list-style-type: none"> › Vandhåndtering 	<ul style="list-style-type: none"> › Mere ekstreme regnhændelser 	Vurdering pba. vandhåndtering
Mikroklima	<ul style="list-style-type: none"> › Ny bebyggelse › Grønne områder 	<ul style="list-style-type: none"> › Varme-ø-effekt 	Vurdering på baggrund af en sammenligning af de eksisterende og fremtidige forhold
Materielle goder			
Materielle goder	<ul style="list-style-type: none"> › Ny bebyggelse / nye byrum › Infrastruktur i form af ændret vejføring 	<ul style="list-style-type: none"> › Eksisterende materielle goder påvirkes. Nye kommer evt. til i form af Ny bebyggelse › Infrastruktur 	Kortlægning af materielle goder samt ændringer som følge af planen
Landskab og visuelle forhold			
Landskab	<ul style="list-style-type: none"> › Grønne områder › Ny bebyggelse / nye byrum › Terrænregulering 	<ul style="list-style-type: none"> › Visuel påvirkning af landskabet og potentielt beskyttede landskaber og fredede områder 	Vurdering pba. Visualiseringer i bydelsplanen
Indbliksgener	<ul style="list-style-type: none"> › Ny bebyggelse 	<ul style="list-style-type: none"> › Potentielle indbliksgener 	Vurdering på baggrund af placering og udformning af bebyggelse
Ressourceeffektivitet			
Ressourceeffektivitet	<ul style="list-style-type: none"> › Ny bebyggelse 	<ul style="list-style-type: none"> › Ressourcer til opbygning af bygninger, veje mv. 	Forventede mængder af byggematerialer og råstoffer. Vurdering af ressourceforbruget.
Kumulative effekter			
Kumulative effekter	<ul style="list-style-type: none"> › Nedrivning › Letbanen og ændring af linjeføring › Andre planer 	<ul style="list-style-type: none"> › Mulig kumulativ effekt med andre planer og projekter 	Vurdering ud fra kendskab til andre planer og projekters påvirkning

4.3 Målsætninger

Ved en gennemgang af lovgivninger, strategier og handlingsplaner, der kan tænkes at indeholde målsætninger og retningslinjer relevante for bedømmelsen af miljøpåvirkninger, er følgende målsætninger blevet kortlagt som relevante for miljøvurderingen.

Målsætningerne fremgår af Tabel 4-2.

Tabel 4-2 Målsætninger for miljøpåvirkninger, som vil indgå i miljøvurderingen.

Emne / kilde	Målsætninger
Internationale målsætninger	
FN's 17 verdensmål	› Se afsnit 4.3.1
Nationale strategier, planer og interesser	
Ét Danmark uden parallelsamfund. Ingen ghettoer i 2030 (Ghettoplanen)	› For de hårdeste ghettoområder er det målet, at andelen af almene familieboliger nedbringes til højst 40 pct. inden 2030.
Kommunale strategier, planer og interesser	
Bystrategi 2023	› Vision om at skabe en grøn, sund og levevenlig storby, bygget med kvalitet
Udviklingsplan, Fremtidens Vollsmose	› Den overordnede målsætning er, at Vollsmose udvikler sig til en velfungerende bydel.
Odense Kommuneplan 2020-2032	Målsætninger <ul style="list-style-type: none"> › Bykvalitet og bytyper <ul style="list-style-type: none"> › Hvert eneste nye byggeri og anlæg skal bidrage til at gøre byen bedre. › Ny bebyggelse skal udvikles med udgangspunkt i den menneskelige skala og med afsæt i stedets typologi, karakter og skala — herunder både bygninger og uderum. › Fortætte Odense med omtanke og udvikle byen med høj arkitektonisk kvalitet i alle bygge- og anlægsprojekter. I den udvidede bymidte og ved projekter med særligt mange besøgende tilstræbes en ekstraordinær høj arkitektonisk kvalitet.

	<ul style="list-style-type: none"> › Udvikle Odense med henblik på at styrke den grønne storby igennem grønne områder, varierede grønne elementer og gode opholds- og friarealer. › Klimatilpasning <ul style="list-style-type: none"> › Regnvand skal indtænkes i tværfunktionelle løsninger, som understøtter visionen om Danmarks grønneste storby, trafiksikkerhed og praktik i byens rum, borgernes sundhed og trivsel og/eller kunst- og kulturlivet som storbygenerator. › Byudvikling skal ske under hensyn til risikoen for oversvømmelse, og følsom anvendelse skal etableres og placeres således, at risikoen for skader minimeres. › Grøn-blå struktur <ul style="list-style-type: none"> › Blive Danmarks grønneste storby › Beskytte og styrke Odenses Grøn-blå struktur ved at prioritere natur, klimatilpasning, stier og rekreative oplevelse › Fordoble skov- og naturarealet i perioden 2009 til 2030 › Forbedre biodiversiteten i Odenses naturområder › Sikre en variation af grønne elementer i byen, både på bygninger, i uderum og i grønne områder. Herunder at øge antallet af vejtræer til minimum 23.000 stk. › Fritidsliv, friluftsliv og byens rum <ul style="list-style-type: none"> › Understøtte aktive fællesskaber i alle områder af kommunen › Sikre kvalitet og æstetik i uderum samt fokus på det grønne › Fremme det sunde valg igennem udformningen af uderum › Alle odenseanere maksimalt har 300 meter til et grønt område fra deres bolig via veje og stier. › Landskab <ul style="list-style-type: none"> › Bevare de særlige landskaber, herunder de særlige træk, der knytter sig til landskabets dannelse, samt kystlandskaberne. › Fordoble skov- og naturarealet i perioden 2009 til 2030.
--	---

4.3.1 Verdensmål

Danmark har tilsluttet sig FN's verdensmål, der dermed sætter nogle rammer for national politik og lovgivning. De forskellige delmål under de 17 verdensmål anvendes også i stigende grad som vejledning og pejlemærker for, hvad der samlet set skal til for at fremme en bæredygtig udvikling. Det findes derfor relevant at inddrage verdensmålene som supplement til miljøvurderingsprocessen.

Bydelsplanen fremsætter ambitioner for bæredygtighed i Fremtidens Vollsmose og tager udgangspunkt i et relevant udvalg af FN's 17 verdensmål, der omsættes til

håndgribelige strategier og konkrete tiltag. Herunder en opstilling af de udvalgte og relevante verdensmål, som er konkret forankret i bydelsplanen:

- › 3 - Sundhed og trivsel
- › 6 - rent vand og sanitet
- › 7 – Bæredygtig energi
- › 8 – Anstændige jobs og økonomisk vækst
- › 9 – Industri, innovation og infrastruktur
- › 11 - Bæredygtige byer og lokalsamfund
- › 12 – Ansvarligt forbrug og produktion
- › 13 – Klimaindsats
- › 14 – Livet i havet
- › 15 – Livet på land
- › 16 – Fred, rettigheder og stærke institutioner
- › 17 – Partnerskaber for handlinger

5 Afværgeforanstaltninger og overvågning

I den kommende miljørapport vurderes behovet for afværgeforanstaltninger og overvågning af plangrundlagets væsentlige påvirkninger på miljøet. Den endelige fastlæggelse af afværgeforanstaltninger og overvågning og indikatorer sker i forbindelse med miljøvurdering af bydelsplanen, hvor påvirkningen af de enkelte miljøfaktorer vurderes.